

SPOROČILO ZA JAVNOST

6. februar 2014

Ekologi brez meja postali člani mreže Zero Waste Europe

Ljubljana, 6. februar 2014 – Konec prejšnjega tedna je v [Parizu](#) potekalo letno srečanje članov [Zero Waste Europe](#) mreže, ki jo sestavljajo nacionalne Zero Waste organizacije in lokalne skupnosti. Srečanja se je poleg predstavnikov iz 20 držav EU, udeležilo tudi slovensko Društvo Ekologi brez meja in preko programa [Zero Waste Slovenija](#) postalo nacionalna organizacija evropske mreže. Zero Waste Europe ima trenutno 300 članov, ki zastopajo 3 % prebivalcev EU.

Zero Waste presega zgolj ravnanje z odpadki, saj si preko uporabe načela [podaljšane odgovornosti proizvajalca](#) prizadeva za vzpostavitev krožnega gospodarstva in učinkovito rabo naravnih virov. [Mednarodna Zero Waste Zveza](#) je Zero Waste (nič odpadkov) definirala kot: »... Zero Waste pomeni oblikovanje in upravljanje izdelkov in procesov tako, da se zmanjša volumen in toksičnost odpadkov, ohranja ter predela vse materiale in se jih ne sežiga ali odlaga ...«. Da je cilj nič odpadkov realno dosegljiv, dokazuje preko 200 lokalnih skupnosti v Evropi, ki že danes ločeno zberejo, ponovno uporabijo ali reciklirajo več kot 70 % komunalnih odpadkov, številne preko 80 ali celo 90 %. Mnoge med njimi so takšen cilj uspele doseči v manj kot letu dni, ob enem pa ustvariti še nova delovna mesta in znižati stroške ravnanja z odpadki. Zero Waste Europe je organizirana preko nacionalnih Zero Waste organizacij, ki so odgovorne za promocijo Zero Waste na nacionalnem in lokalnem nivoju, upravljanje in nadzor mreže Zero Waste lokalnih skupnosti, ter za sodelovanje in povezovanje s podjetji in političnimi odločevalci.

»Slovenija je država, ki je v zadnjih letih pri ravnanju z odpadki naredila največji napredek v EU. Trenutno reciklira več kot 35 % odpadkov, saj je ne omejujejo kapacitete za sežiganje odpadkov. Ohranja nizke količine nastalih odpadkov, ki v Ljubljani na primer znašajo manj kot 350 kg na prebivalca, in so za 200 kg nižje od EU povprečja. Če bo Slovenija vztrajala po tej poti, lahko v naslednjih letih postane najboljša v Evropi,« pravi direktor Zero Waste Europe, Joan Marc Simon, ki je oktobra lani obiskal Slovenijo.

Zero Waste cilji kmalu ne bodo več izbira ampak nuja. Evropska komisija in parlament se zavedata, da smo v Evropi gospodarsko izjemno odvisni od nepredvidljivih cen surovin in naravnih virov, saj imamo največji neto uvoz surovin na osebo na svetu. Programi in strategije EU si na področju odpadkov zastavljajo cilj, da bo njihove preostanke do leta 2050 potrebno zmanjšati čim bližje ničli. Do leta 2020 bomo v EU morali zapreti večino odlagališč in prenehati sežigati vse materiale, ki jih je možno reciklirati ali kompostirati. Takšnih odpadkov je okvirno 90 %. EU bo javno financiranje prednostno namenila dejavnostim višje na hierarhiji ravnanja z odpadki in za zagotavljanje popolnega izvajanja pravnega reda na tem področju. Zato mnoge regije in države, ki so v preteklosti vlagale v termično obdelavo oziroma energetske izrabe odpadkov, zdaj že pripravljajo izhodne strategije. Tak primer je Danska, ki je znana po najvišjih količinah nastalih odpadkov na prebivalca in največjem številu sežigalnic v Evropi, a je ministrica Auken pred kratkim predstavila načrt za [Dansko brez odpadkov](#).

V Sloveniji smo po podatkih Eurostata sicer med uspešnejšimi državami na področju recikliranja komunalnih odpadkov. A Ministrstvo za kmetijstvo in okolje vztraja na že zastareli strategiji energetske izrabe odpadkov, ki je vse od leta 1996 ni preverilo med različnimi deležniki, ki so vključeni v ravnanje z njimi. Medtem si je Ministrstvo za okolje pokrajine Gipuzkoa v severni Španiji zastavilo cilj reciklirati 70 % odpadkov, ki ga bodo skušali doseči predvsem s prenosom najboljših in že v praksi preverjenih Zero Waste praks. Kot pomemben del izpostavljajo podporo prebivalcev, saj so prepričani, da prav oni predstavljajo ključ uspešne izvedbe strategije.

Pridruži se nam v svetu brez odpadkov in z donacijo podpri naše delo: www.ebm.si. Hvala!

Društvo Ekologi brez meja, Grablovičeva 52, 1000 Ljubljana / info@ocistimo.si / 08 387 88 56 ali 040 255 433

Kljub relativno uspešnemu ločenemu zbiranju komunalnih odpadkov, imamo v Sloveniji vrsto možnosti, da ga s precej preprostimi ukrepi še izboljšamo. »Na področju ločenega zbiranja in kompostiranja biološko razgradljivih odpadkov bi lahko razmeroma enostavno naredili bistveno več in ob enem iz sistema umaknili enega največjih in najbolj zahtevnih odpadkovnih tokov. Občine, komunalna podjetja in družbe za ravnanje z odpadno embalažo pristojno ministrstvo že leta opozarjajo na neustrezno organiziranost in financiranje tega sistema. Problemi iz leta v leto naraščajo in lahko resno ogrozijo ne le embalažni sistem, pač pa celotno ločeno zbiranje komunalnih odpadkov. Uvedba PAYT (plačaj kolikor odvržeš) bi spodbudila pravičnejše zaračunavanje stroškov odvoza in spodbudila zniževanje količin mešanih ostankov. Zato odločevalce, civilno družbo, zelena podjetja in sektor ravnanja z odpadki vabimo k sodelovanju v okviru platforme Zero Waste Slovenija, katere cilj je oblikovanje takšnega sistema, ki ne bo ustvarjal nekoristnih odpadkov,« pravi Erika Oblak iz Društva Ekologi brez meja.

Program [Zero Waste Slovenija](#), predstavljen tudi na posebni spletni strani, si bo prizadeval za čim večje število lokalnih skupnosti, vključenih v Zero Waste mrežo. Pogoji za članstvo so relativno preprosti: lokalna skupnost mora sprejeti Zero Waste načrt, ki vsebuje roke in cilje za zniževanje količin nastalih odpadkov, ločenega zbiranja, snovne izrabe in odstranjevanja mešanih odpadkov. Vzpostaviti mora Zero Waste nadzorni odbor, ki spremlja izvajanje programa. Odstranjevanje odpadkov ne sme vključevati sežiga v kakršnikoli obliki. Glede pridobivanja energije Zero Waste namreč podpira zgolj sisteme, ki delujejo pri bioloških temperaturah in pritisku, kot je na primer anaerobna predelava za pridobivanje bioplina. Tako Zero Waste Slovenija kot Zero Waste Europe pa lahko lokalnim skupnostim ponudijo pomoč in podporo pri zasnovi programov in prenosu dobrih praks iz drugih držav.

V društvu so prepričani, da je v Sloveniji že vrsta dobrih primerov, ki Zero Waste načela prenašajo tudi v prakso in zato posameznike, civilno družbo, lokalne skupnosti, raziskovalce, zelena podjetja in sektor ravnanja z odpadki vabijo, da svoje zgodbe delijo z njimi.

Ekologi brez meja verjamejo v svet brez odpadkov. Da ne gre za utopičen cilj pa že danes dokazujejo številne lokalne skupnosti in posamezniki po vsej Evropi.

Društvo Ekologi brez meja

Več informacij:

- [Fotografije z letnega srečanja Zero Waste Europe v Parizu](#) (foto: Antonio Di Giovanni)
- [O letnem srečanju Zero Waste Europe v Parizu](#)
- [Mednarodna Zero Waste Zveza](#)
- [Zero Waste Europe](#)
- [Zero Waste Slovenija](#)
- [Podaljšana odgovornost proizvajalcev](#)
- Načrt: [Danska brez odpadkov](#)
- Več informacij: Karmen Wamberger, vodja odnosov z javnostmi, Ekologi brez meja, press@ocistimo.si

Pridruži se nam v svetu brez odpadkov in z donacijo podpri naše delo: www.ebm.si. Hvala!

Društvo Ekologi brez meja, Grablovičeva 52, 1000 Ljubljana / info@ocistimo.si / 08 387 88 56 ali 040 255 433